

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΑΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ:

Δραστηριότητες σχολών ερασιτεχνών οδηγών (ΚΑΔ 85.53)

Ενημερωμένος έως 7.5.2020
Επιμέλεια: Σουζάνα Κλημεντίδη
Νομικός Συνεργάτης ΕΕΑ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΛΑΦΡΥΝΣΕΙΣ

Οι επιχειρήσεις για τις οποίες, δυνάμει της υπ' αριθμ. Δ1α/ΓΠ.οικ. 19024/17.03.2020 Κοινής Υπουργικής Απόφασης, έχει απαγορευτεί προσωρινά η λειτουργία τους, κατόπιν εντολής δημόσιας αρχής, δικαιούνται συνολικά τις κάτωθι φορολογικές και ασφαλιστικές ελαφρύνσεις:

- **αναστολή καταβολής μέχρι και την 31/08/2020 των οφειλών από δηλώσεις ΦΠΑ, καθώς και των δόσεων των βεβαιωμένων οφειλών, οι οποίες είναι πληρωτέες προς τις Δ.Ο.Υ., μέχρι την 31/3/2020 και την 30/04/2020 αντίστοιχα.**
- **έκπτωση 25% για δόσεις βεβαιωμένων οφειλών στη Φορολογική Διοίκηση πληρωτέων τον μήνα Μάρτιο και Απρίλιο 2020, εφόσον αυτές καταβάλλονται εμπρόθεσμα.**

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ:

- Αφορά τις βεβαιωμένες (μη ληξιπρόθεσμες) οφειλές και δόσεις ρυθμίσεων, των οποίων έχει παραταθεί η προθεσμία καταβολής τους ως 31/8/2020, και είτε λήγουν 30/3/2020 και 31/3/2020, εφόσον έχουν καταβληθεί ή θα καταβληθούν από 30/3/2020 έως 10/4/2020, είτε λήγουν από 1/4/2020 έως 30/4/2020, εφόσον καταβάλλονται εμπρόθεσμα.

- Οι δικαιούχοι της έκπτωσης πρέπει να καταβάλουν εμπρόθεσμα το 75% της οφειλής / δόσης του Μαρτίου ή και του Απριλίου, αντίστοιχα.
- Για τον υπολογισμό του 75%, ο δικαιούχος πληροφορείται το ύψος της οφειλής/δόσης από την «Προσωποποιημένη Πληροφόρηση» του Taxisnet. Η καταβολή πραγματοποιείται με τη σχετική Ταυτότητα Οφειλής, για κάθε οφειλή χωριστά.
- Για κάθε ταυτότητα βεβαιωμένης (ΤΟ) ή ρυθμισμένης οφειλής (ΤΡΟ), καταβάλλεται το 75% της εμφανιζόμενης οφειλής στην εικόνα του TAXISnet και μέχρι δύο δεκαδικά ψηφία. [Παράδειγμα: Επιχείρηση δικαιούχος της έκπτωσης, καλείται να πληρώσει τη δόση Μαρτίου μιας φορολογικής οφειλής σε ρύθμιση. Για κάθε δόση, χρειάζεται να καταβάλλει το ποσό των $3.000,79 \times 75\% = 2.250,59 \text{ €}$ (=2.250,5925, στρογγυλοποίηση στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο)].
- Η έκπτωση του 25% θα πραγματοποιηθεί στο αμέσως επόμενο της καταβολής διάστημα, μετά από επαλήθευση της καταβολής του 75% από τις υπηρεσίες της ΑΑΔΕ. Μέχρι να γίνει η τακτοποίηση αυτή, ενδεχομένως να εμφανίζονται διαφορές στη σχετική εικόνα του δικαιούχου στην «Προσωποποιημένη Πληροφόρηση» του TAXISnet. Η επαλήθευση καταβολής του 75% δεν απαιτεί κάποια ενέργεια του δικαιούχου.
- Αυτονόητο είναι ότι για να ισχύει η έκπτωση αυτή στις αντίστοιχες δόσεις ρυθμίσεων Μαρτίου και Απριλίου θα πρέπει να έχουν εξοφληθεί όλες οι προηγούμενες δόσεις.
- Στις περιπτώσεις όπου, για τις υποχρεώσεις Μαρτίου που υπόκεινται στην έκπτωση 25%, οι φορολογούμενοι κατέβαλαν, από τις 30 Μαρτίου και μετά, εμπρόθεσμα, ποσό μεγαλύτερο του 75% της οφειλής, το υπερβάλλον ποσό πιστώνεται αυτόματα στη δόση Απριλίου. Συνεπώς, οι φορολογούμενοι αυτοί, για να επωφεληθούν της έκπτωσης 25% της δόσης Απριλίου, αρκεί να πληρώσουν εμπρόθεσμα το ποσό που βλέπουν στην Προσωποποιημένη Πληροφόρηση στο myTAXISnet, μειωμένο κατά το 25% της αρχικής οφειλής (δηλ. πριν την πίστωση του υπερβάλλοντος ποσού που καταβλήθηκε για τη δόση Μαρτίου 2020).

[→ **εξαιρούνται: α)** οι οφειλές ΦΠΑ και οι οφειλές από παρακρατούμενους φόρους που δεν τελούν σε καθεστώς ρύθμισης/διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής και **β)** η εξόφληση του ΦΠΑ που είναι καταβλητέος σε δύο δόσεις με ενεργοποίηση της σχετικής επιλογής στην υποβολή της δήλωσης ΦΠΑ και δεν έχει υπαχθεί σε οποιοδήποτε καθεστώς ρύθμισης/διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής].

- **συμψηφισμό, ποσοστού ύψους 25% της αξίας του ΦΠΑ** (πληρωτέο το μήνα Απρίλιο) που θα εξοφληθεί ολοσχερώς και εμπρόθεσμα μέχρι και την 30/4/2020, με οφειλές των ίδιων προσώπων που είναι βεβαιωμένες ή πρόκειται να βεβαιωθούν από τη φορολογική διοίκηση και οι οποίες είναι πληρωτέες από τον Μάιο και μετά.

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ:

Εφόσον εξοφληθεί ολοσχερώς μέχρι και τις 30.04.2020 το συνολικό ποσό της οφειλής που αντιστοιχεί στην απόδοση του Φ.Π.Α. που προκύπτει από τις δηλώσεις α' τριμήνου του 2020 για τους υπόχρεους σε τήρηση απλογραφικών βιβλίων ή της φορολογικής περιόδου Μαρτίου 2020 για τους υπόχρεους σε τήρηση διπλογραφικών βιβλίων, παρέχεται το **ευεργέτημα του συμψηφισμού** ποσού ίσου με το 25% επί της καταβληθείσας οφειλής, με άλλες οφειλές ή δόσεις ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής στη Φορολογική Διοίκηση, οι οποίες έχουν καταληκτικές ημερομηνίες καταβολής μετά και την 01.05.2020. Για τους υπόχρεους σε τήρηση **διπλογραφικών βιβλίων**, προϋπόθεση εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου είναι η εξόφληση του Φ.Π.Α. της περιόδου Φεβρουαρίου 2020, με εξαίρεση τις υπόχρεες επιχειρήσεις (οι οποίες είτε έκλεισαν με κρατική εντολή είτε ανήκουν στις πληττόμενες) που τελούσαν σε αναστολή στις 26.03.2020. Διευκρινίζεται ότι, σε περίπτωση που έχει επιλεγεί από τον υπόχρεο η καταβολή του ποσού της δήλωσης σε δύο δόσεις, προϋπόθεση για την χορήγηση του ευεργετήματος είναι έως 30.4.2020 να έχει εξοφληθεί το συνολικό προς καταβολή ποσό φόρου βάσει της δήλωσης της φορολογικής περιόδου Φεβρουαρίου 2020 (κωδ. 511 της δήλωσης Φ.Π.Α.). Ανάλογη προϋπόθεση εξόφλησης οφειλών της προηγούμενης φορολογικής περιόδου δεν υφίσταται για τους τηρούντες απλογραφικά βιβλία. Εφόσον υποβληθεί τροποποιητική δήλωση για τις ως άνω περιόδους, με την οποία μειώνεται το αρχικό χρεωστικό ποσό της δήλωσης, το ποσό του συμψηφισμού **μειώνεται αναλόγως**.

ΠΡΟΣΟΧΗ:

- Στην περίπτωση που κατά την υποβολή της δήλωσης Φ.Π.Α., ο υποκείμενος στο φόρο επέλεξε την καταβολή του οφειλόμενου ποσού σε **δύο ισόποσες δόσεις**, το ευεργέτημα χορηγείται, εφόσον το συνολικό ποσό (κωδ. 511 της δήλωσης Φ.Π.Α.), και όχι μόνο η πρώτη δόση, εξοφληθεί ολοσχερώς μέχρι και τις 30.04.2020.

- Η ύπαρξη οφειλών, πλην αυτών από χρεωστική δήλωση ΦΠΑ της φορολογικής περιόδου Φεβρουαρίου 2020 για τους τηρούντες διπλογραφικά βιβλία, δεν εμποδίζει τη χορήγηση του ευεργετήματος.
 - Για λόγους ομοιόμορφης εφαρμογής, τα ανωτέρω ισχύουν και για τους υποκείμενους στο φόρο που έχουν υποχρέωση υποβολής δήλωσης Φ.Π.Α. για το πρώτο τρίμηνο 2020, και δεν έχουν υποχρέωση τήρησης βιβλίων και έκδοση στοιχείων στην χώρα μας, σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία, εφόσον πρόκειται για πληττόμενες επιχειρήσεις.
 - Ο συμψηφισμός διενεργείται, είτε με αίτημα που υποβάλλεται μέσω e-mail από τον δικαιούχο ή τον νόμιμο εκπρόσωπό του στην αρμόδια για την παραλαβή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος Δ.Ο.Υ., είτε με αυτεπάγγελτο (χωρίς αίτηση) συμψηφισμό από τις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. με άλλες οφειλές ή δόσεις ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής στη Φορολογική Διοίκηση, οι οποίες έχουν καταληκτικές ημερομηνίες καταβολής μετά την 1η Μαΐου 2020, εφόσον δεν υποβληθεί αίτημα από τον φορολογούμενο για συμψηφισμό με άλλες οφειλές. Το αίτημα μπορεί να αφορά και μελλοντικές οφειλές, δηλαδή οφειλές που δεν έχουν ακόμη βεβαιωθεί κατά τον χρόνο του αιτήματος. Το ποσό του ευεργετήματος δεν συμψηφίζεται με οφειλές ή δόσεις ρυθμίσεων διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής πριν την 01.05.2020.
- **αναστολή καταβολής ασφαλιστικών εισφορών (εργαζομένου και εργοδότη), πληρωτέων τον μήνα Μάρτιο, έως 30/09/2020 και δόσεων βεβαιωμένων οφειλών προς ΕΦΚΑ έως 30/06/2020.** Επίσης, **αναστολή καταβολής ασφαλιστικών εισφορών (εργαζομένου και εργοδότη), πληρωτέων τον μήνα Απρίλιο, έως 31/10/2020 και δόσεων βεβαιωμένων οφειλών προς ΕΦΚΑ έως 31/07/2020.** Η αναστολή αφορά το σύνολο των ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων της επιχείρησης.
 - **έκπτωση 40% επί του επαγγελματικού ενοικίου του μηνός Μαρτίου και Απριλίου 2020.**
 - Για τους ιδιοκτήτες που εκμισθώνουν ακίνητα στις επιχειρήσεις αυτές, παρατείνονται μέχρι και τις 31/8/2020 οι προθεσμίες καταβολής των βεβαιωμένων στις Δ.Ο.Υ. οφειλών, οι οποίες είναι πληρωτέες μέχρι την 31/3/2020 και 30/04/2020 αντίστοιχα με δυνατότητα έκπτωσης 25%, εάν καταβληθούν εμπρόθεσμα.

- Η μερική μη καταβολή του μισθώματος δεν γεννά δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης μίσθωσης εις βάρος του μισθωτή, ούτε οποιαδήποτε άλλη αστική αξίωση.
- Σε περίπτωση προκαταβολής ολόκληρου του ενοικίου για τον μήνα Μάρτιο, δεν υπάρχει μέχρι και σήμερα πρόβλεψη συμψηφισμού με μέρος του οφειλόμενου ενοικίου επόμενου μηνός, αλλά **δεδομένου ότι καταβλήθηκε το 100% του μισθώματος του μηνός Μαρτίου, παρότι η επιχείρηση είχε απαλλαγεί από την υποχρέωση καταβολής του 40% του μισθώματος, δεν αποκλείεται η συμφωνία περί συμψηφισμού** με το 60% του μισθώματος του επόμενου μηνός, βάσει της αρχής της ελευθερίας των συμβάσεων (ΑΚ 361).
- Αναφορικά με το **ενοίκιο φοιτητικής κατοικίας**, δυνάμει νεώτερης τροπολογίας, προβλέπεται η απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος για τον μήνα Απρίλιο 2020, για τις συμβάσεις μίσθωσης ακινήτων για την κάλυψη στεγαστικών αναγκών τέκνου - εξαρτώμενου μέλους, το οποίο φοιτά σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εκτός του τόπου μόνιμης κατοικίας του, εφόσον ένας τουλάχιστον γονέας είναι εργαζόμενος σε επιχείρηση της οποίας η λειτουργία έχει απαγορευτεί βάσει εντολής δημόσιας αρχής και του οποίου έχει ανασταλεί προσωρινά η σύμβαση εργασίας λόγω των μέτρων αποφυγής της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

- Απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη των επιχειρήσεων στο πλαίσιο προστασίας είναι η **διατήρηση των θέσεων εργασίας** όλων των εργαζομένων τους.
- Οι αναστολές βεβαιωμένων οφειλών προς εφορία και ασφαλιστικά ταμεία εξακολουθούν να υφίστανται, τον μήνα Μάιο, για το σύνολο των μέχρι σήμερα πληττόμενων επιχειρήσεων.
- Η **έκπτωση 40% επί του ενοικίου** της επιχείρησης, όπως και της πρώτης κατοικίας και της φοιτητικής κατοικίας τέκνων των εργαζομένων της, συνεχίζει να υφίσταται **και τον μήνα Μάιο**, για το σύνολο των μέχρι σήμερα πληττόμενων επιχειρήσεων. Για τις

επιχειρήσεις που θα ανοίξουν τον Μάιο, το συγκεκριμένο μέτρο δεν θα επαναληφθεί για τους επόμενους μήνες.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

1] ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

➤ **ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ:**

από την επιβολή της απαγόρευσης και για όσο χρονικό διάστημα ισχύει η εντολή της δημόσιας αρχής (ορ. και κατωτέρω). Συγκεκριμένα, ως ημερομηνία έναρξης αναστολής των συμβάσεων εργασίας, λογίζεται η ημερομηνία της αναστολής της επιχειρηματικής δραστηριότητας με εντολή δημόσιας αρχής, όπως προβλέπεται στις εκάστοτε οικείες υπουργικές αποφάσεις.

➤ **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:**

υποβολή εκ μέρους του εργοδότη σχετικής δήλωσης στο ΠΣ «ΕΡΓΑΝΗ» (<https://eservices.yeka.gr/>), αναφορικά με τους εργαζόμενους που τελούν σε αναστολή σύμβασης εργασίας.

➤ **ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΔΗΛΩΣΗΣ:**

από 24.03.2020 έως 10.04.2020.

➤ **ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ/ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ/ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ:**

από 11.04.2020 έως και 13.04.2020.

➤ **ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:**

- αναστολή της υποχρέωσης των εργαζομένων να παρέχουν εργασία,
- αναστολή της υποχρέωσης εργοδοτών να καταβάλουν τους μισθούς,
- θεμελίωση δικαιώματος εργαζομένου στη λήψη αποζημίωσης ειδικού σκοπού (800€), κατόπιν αιτήσεως στην ιστοσελίδα <https://supportemployees.yeka.gr>, η οποία

καλύπτει χρονικό διάστημα 45 ημερολογιακών ημερών, εφόσον δεν έχουν άλλη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας σε άλλον εργοδότη,

- απαλλαγή εργοδοτών από την υποχρέωση ασφαλιστικής κάλυψης των υπό καθεστώς αναστολής εργαζομένων, η οποία θα καλυφθεί από το κράτος [**ΑΛΛΑ:** εξακολουθούν να υποχρεούνται να υποβάλλουν τις Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις (ΑΠΔ). Σημειωτέον ότι, η προθεσμία υποβολής της Α.Π.Δ. μισθολογικής περιόδου απασχόλησης Μαρτίου 2020, και των συμπληρωματικών Α.Π.Δ. της ίδιας περιόδου, οι οποίες μπορεί να είναι περισσότερες από μία, παρατείνεται έως τις 15/05/2020.]

➤ **ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ:**

εάν λήγουν μετά την απαγόρευση της επιχειρηματικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων-εργοδοτών, τίθενται σε αναστολή, και μετά το πέρας του διαστήματος της αναστολής, η σύμβαση εργασίας **συνεχίζεται κανονικά για τον συμφωνηθέντα χρόνο που υπολείπεται.**

➤ **ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΝ ΣΕ ΑΔΕΙΑ ΑΝΕΥ ΑΠΟΔΟΧΩΝ:**

Οι τυχόν άδειες άνευ αποδοχών, που έχουν συμφωνηθεί, μεταξύ εργαζομένων και επιχειρήσεων-εργοδοτών, αίρονται αυτοδικαίως από 29.03.2020. Οι συμβάσεις και των εργαζομένων αυτών τελούν σε αναστολή και δικαιούνται της αποζημίωσης ειδικού σκοπού των 800 ευρώ.

➤ **ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΜΑΪΟ:**

Για τις επιχειρήσεις – εργοδότες → που συνεχίζεται η αναστολή λειτουργίας τους με **εντολή δημόσιας αρχής** κατά τον μήνα Μάιο 2020, παρατείνεται η αναστολή των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων τους.

Διάρκεια → για όσο χρονικό διάστημα διατηρείται η αναστολή λειτουργίας.

Αποτέλεσμα → Οι εργαζόμενοι των οποίων παρατείνεται η αναστολή των συμβάσεων εργασίας, είναι **δικαιούχοι οικονομικής ενίσχυσης κατ' αναλογία** των ημερών της παράτασης αυτής.

[Σημειωτέον ότι, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υγείας δύναται να παρατείνεται ο χρόνος εφαρμογής του παρόντος μέτρου μέχρι τις 30.06.2020 για τις επιχειρήσεις, των οποίων συνεχίζεται η αναστολή λειτουργίας κατά τον μήνα Μάιο 2020 με εντολή δημόσιας αρχής].

➤ **ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:**

Επιτρέπεται η ανάκληση αναστολής συμβάσεων εργασίας εργαζομένων, στις εξής μόνο περιπτώσεις: **(α)** κατόπιν επίταξης επιχειρήσεων από δημόσια αρχήγια λόγους δημοσίου συμφέροντος, προκειμένου για την αντιμετώπιση έκτακτων, κατεπειγουσών, μη αναβαλλόμενων και ανελαστικών αναγκών, **(β)** με απόφαση επιχειρήσεων-εργοδοτών για έκτακτες, κατεπείγουσες, μη αναβαλλόμενες και ανελαστικές ανάγκες αυτών.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ → οι εργαζόμενοι θα απασχοληθούν προς κάλυψη αυτών των αναγκών. Πρόκειται για κανονικό χρόνο εργασίας που αμείβεται εξ ολοκλήρου από τις επιχειρήσεις-εργοδότες (δηλ. υποχρέωση καταβολής των συμβατικών αποδοχών κατ' αναλογία των ημερών απασχόλησης), με αποτέλεσμα να **παρατείνεται** για ίσο χρονικό διάστημα η αναστολή των συμβάσεων εργασίας μέχρι τη συμπλήρωση των 45 ημερών που διαρκεί η αναστολή αυτών.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ → οι επιχειρήσεις-εργοδότες υποχρεούνται να δηλώσουν και να αιτιολογήσουν την ανάκληση της αναστολής των συμβάσεων εργασίας των εργαζόμενων αυτών, καθώς και το **χρονικό διάστημα της ανάκλησης**, σε ειδικό έντυπο στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ και σε κάθε περίπτωση πριν την έναρξη πραγματοποίησης της παρεχόμενης έκτακτης εργασίας.

➤ Σύμφωνα με δήλωση του Υπουργού Εργασίας, για τους εργοδότες που, παρά την αναστολή συμβάσεων εργασίας, εξακολουθούν να απασχολούν (παρανόμως) τους εργαζομένους τους, αναμένεται να εκδοθεί υπουργική απόφαση που θα αφορά στην **επιβολή προστίμου ύψους 1.200 ευρώ για τον κάθε παρανόμως απασχολούμενο εργαζόμενο.**

➤ **ΠΡΟΣΟΧΗ!** Ο εργοδότης-επιχείρηση εξακολουθεί να οφείλει **αναλογία του κανονικού μισθού των εργαζομένων, για το διάστημα που αυτοί παρείχαν πράγματι τις υπηρεσίες τους, δηλαδή έως τη στιγμή του αναγκαστικού κλεισίματος από τον εργοδότη.** Επισημαίνουμε ότι, στις επιχειρήσεις των οποίων απαγορεύθηκε η λειτουργία, το κράτος ανέλαβε να αναπληρώσει μέρος των απωλειών του εισοδήματος των εργαζομένων και (πλήρως) την απώλεια εσόδων του Ε.Φ.Κ.Α.

2] ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- ➔ Οι επιχειρήσεις-εργοδότες που έκλεισαν κατόπιν κρατικής εντολής, απαγορεύεται να προβούν σε μειώσεις προσωπικού με καταγγελία των συμβάσεων εργασίας.
- ➔ Η απαγόρευση αυτή διαρκεί όσο χρονικό διάστημα διαρκούν τα μέτρα αντιμετώπισης του κορωνοϊού COVID-19.
- ➔ Καταγγελίες συμβάσεων εργασίας (απολύσεις), **από 18.03.2020** κι **έπειτα**, είναι απολύτως άκυρες.
- ➔ Καταγγελίες συμβάσεων εργασίας που έλαβαν χώρα **μέχρι και τις 17.03.2020**, είναι καταρχήν έγκυρες.

3] ΔΩΡΟ ΠΑΣΧΑ

➤ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ:

σε χρόνο μεταγενέστερο της Μεγάλης Τετάρτης, σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 30^{ης} Ιουνίου 2020.

➤ ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΔΩΡΟΥ:

εφόσον η εργασιακή σχέση των απασχολούμενων στις παραπάνω επιχειρήσεις-εργοδότες τίθεται σε **αναστολή** και η διάρκεια της εργασιακής σχέσης, έως την αναστολή της, δεν καλύπτει ολόκληρη τη χρονική περίοδο από 01.01.2020 έως 30.04.2020, τότε δίνεται **αναλογία** δώρου Πάσχα από τους εργοδότες, ενώ το ποσό που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα αναστολής της σύμβασης, καταβάλλεται από τον **κρατικό προϋπολογισμό**.

➤ ΠΩΣ ΥΠΟΛΟΓΙΖΕΤΑΙ:

βάσει του καταβαλλόμενου μισθού ή ημερομισθίου την προηγούμενη της ημερομηνίας αναστολής της εργασιακής σχέσης.

4] ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ - ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ο εργοδότης δικαιούται, με **–μονομερή–** απόφασή του, να καθορίζει ότι η εργασία που παρέχεται από τον εργαζόμενο στον προβλεπόμενο από την ατομική σύμβαση τόπο εργασίας, θα πραγματοποιείται με το σύστημα της εξ αποστάσεως εργασίας (τηλεργασία), χωρίς να απαιτείται η συναίνεση του εργαζομένου.

- **ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ:**

μέχρι και το πρώτο 10ήμερο Μαΐου 2020 (αφορά στους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο), ο εργοδότης οφείλει να υποβάλει σχετική δήλωση στο ΠΣ «ΕΡΓΑΝΗ».

- **ΑΜΟΙΒΗ:**

όσοι εργαζόμενοι απασχολούνται με τηλεργασία στις ανωτέρω επιχειρήσεις, δεν είναι δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού, καθώς λαμβάνουν κανονικά το μισθό τους.

5] ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΤΕΘΕΙ ΣΕ ΑΝΑΣΤΟΛΗ)

➤ Αναστολή έως **31.05.2020** της εργοδοτικής υποχρέωσης προς καταχώρηση στο ΠΣ «ΕΡΓΑΝΗ» κάθε **αλλαγής ή τροποποίησης του ωραρίου ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας των εργαζομένων**, καθώς και της **υπερεργασίας** και της **νόμιμης**, κατά την ισχύουσα νομοθεσία, **υπερωριακής απασχόλησης**.

➤ **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ**→ εντός των **πρώτων 10 ημερών** του μήνα, που έπεται της τυχόν παρασχεθείσας υπερωριακής εργασίας, ο εργοδότης υποχρεούται να γνωστοποιήσει στο ΠΣ «ΕΡΓΑΝΗ» **ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ** κάθε αλλαγή/τροποποίηση του ωραρίου ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας των εργαζομένων, καθώς και την υπερεργασία και τη νόμιμη υπερωριακή απασχόληση.

ΑΛΛΑ εάν έχουν εξαντληθεί τα νόμιμα ανώτατα όρια υπερωριακής απασχόλησης των εργαζομένων, παρέχεται στους εργοδότες (ως 15.10.2020) η δυνατότητα να τους απασχολήσουν υπερωριακά, εφόσον πρόκειται για **επείγουσα εργασία**, η εκτέλεση της οποίας κρίνεται απολύτως επιβεβλημένη και μη επιδεχόμενη αναβολής.

➤ **ΠΡΟΣΟΧΗ!**

- Οι επιχειρήσεις – εργοδότες, των οποίων είχε ανασταλεί η λειτουργία με εντολή δημόσιας αρχής ή ήταν πληττόμενες σημαντικά βάσει ΚΑΔ, δύνανται να προσαρμόζουν το **ωράριο εργασίας** των εργαζομένων τους με το **ωράριο λειτουργίας τους**, με την προϋπόθεση ότι **δεν μεταβάλλεται το είδος της σύμβασης εργασίας των εργαζομένων** αυτών.
- Όποιες μεταβολές πραγματοποιηθούν και αφορούν στην προσαρμογή των ωραρίων εργασίας με τα ωράρια λειτουργίας των επιχειρήσεων αντίστοιχα -> **θα υποβληθούν στο ΠΣ «ΕΡΓΑΝΗ» συγκεντρωτικά στο τέλος του Μαΐου**

6] ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΤΕΘΕΙ ΣΕ ΑΝΑΣΤΟΛΗ)

Κάθε εργοδότης που τελεί υπό απαγόρευση της επιχειρηματικής δραστηριότητάς του, **μπορεί να μεταφέρει προσωπικό** από επιχείρηση του ομίλου σε επιχείρηση του ιδίου ομίλου, κατόπιν σχετικής μεταξύ τους συμφωνίας, και **για όσο χρόνο υπάγεται στους σχετικούς ΚΑΔ**.

- **ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ:** μέχρι το **πρώτο 10ήμερο Μαΐου 2020 (αφορά στους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο)**, ο εργοδότης οφείλει να το δηλώσει στο Π.Σ. «ΕΡΓΑΝΗ».
- **ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ:** για όσο χρόνο κάνουν χρήση του μέτρου της συμφωνηθείσας μεταφοράς προσωπικού εντός του ιδίου ομίλου, οι εργοδότες υποχρεούνται να διατηρήσουν, τον ίδιο αριθμό θέσεων εργασίας, δηλαδή τους ίδιους εργαζόμενους και με τους ίδιους όρους εργασίας, που σημαίνει ότι **απαγορεύεται ρητά να προβούν σε καταγγελία των συμβάσεων εργασίας για το σύνολο του προσωπικού** τους και, σε περίπτωση πραγματοποίησής της, αυτή είναι άκυρη [**ΕΞΑΙΡΕΣΗ:** η λύση σύμβασης εργασίας με οικειοθελή αποχώρηση και η λύση σύμβασης ένεκα συνταξιοδότησης].
- Επίσης, προβλέπεται **συνδυαστική χρήση της αναστολής συμβάσεων εργασίας και μεταφοράς προσωπικού**. Οι επιχειρήσεις-εργοδότες, που αναστέλλουν τις συμβάσεις εργασίας μέρους των εργαζομένων τους, δύνανται για τους υπόλοιπους εργαζόμενους να κάνουν χρήση της μεταφοράς προσωπικού σε επιχειρήσεις εντός του ιδίου ομίλου.

Και σε αυτή την περίπτωση, προβλέπεται ρήτρα απαγόρευσης των απολύσεων και διατήρησης των θέσεων εργασίας.

7] ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ- ΕΡΓΟΔΟΤΕΣ ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ, ΕΣΤΩ ΚΑΙ ΕΝΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ, ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ Η ΚΥΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΧΕΙ ΑΝΑΣΤΑΛΕΙ ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΑΡΧΗΣ

Οι επιχειρήσεις-εργοδότες που διαθέτουν, **έστω και ένα υποκατάστημα**, όπως αυτό έχει καταχωρηθεί στο Π.Σ Τaxis, του οποίου η κύρια δραστηριότητα, βάσει ΚΑΔ, έχει ανασταλεί με εντολή δημόσιας αρχής, **μπορούν πλέον να υποβάλλουν για πρώτη φορά υπεύθυνη δήλωση** που αφορά υποκατάστημα/τα στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ από **6/4/2020 έως και 10/4/2020**. Προθεσμία διόρθωσης/συμπλήρωσης/ανάκλησης δήλωσης: επίσης, από 11.04.2020 έως και 13.04.2020. Δηλαδή, δίνεται πλέον η δυνατότητα σε επιχειρήσεις που διαθέτουν έστω και ένα υποκατάστημα, του οποίου η κύρια δραστηριότητα έχει ανασταλεί με εντολή δημόσιας αρχής, **να αλλάξουν την αρχική τους δήλωση και να ενταχθούν στο ως άνω προστατευτικό πλαίσιο που διέπει τις επιχειρήσεις που έκλεισαν με εντολή δημόσιας αρχής.**

8] ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ – ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΠΣ «ΕΡΓΑΝΗ» (ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 17078/505/30-4-2020 ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ)

Περιπτώσεις απασχόλησης εργαζομένων με ειδικό καθεστώς, οι οποίοι δεν κατέστησαν δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού:

- **Μεταβίβαση επιχείρησης** (Π.Δ. 178/2002) → ο εργαζόμενος που απασχολείται σε διάδοχη επιχείρηση/εργοδότη, και του οποίου η σύμβαση εργασίας στην επιχείρηση/εργοδότη αυτή έχει τεθεί σε αναστολή.
- **Μεταφορά προσωπικού** από επιχείρηση/εργοδότη (αρχική) σε άλλη επιχείρηση/εργοδότη (νέα) → ο εργαζόμενος ο οποίος ανήκει στο μεταφερόμενο προσωπικό και του οποίου η σύμβαση εργασίας με την νέα επιχείρηση έχει τεθεί σε αναστολή.

- **Γνήσιος Δανεισμός** από πρώτο εργοδότη σε δεύτερο εργοδότη →ο εργαζόμενος που απασχολείται στο δεύτερο εργοδότη και του οποίου η σύμβαση εργασίας στον εργοδότη αυτό έχει τεθεί σε αναστολή.
 - **Απασχόληση μέσω Επιχείρησης Προσωρινής Απασχόλησης (Ε.Π.Α.)** →ο εργαζόμενος που απασχολείται σε έμμεσο εργοδότη (ν. 4052/2012) και του οποίου η σύμβαση εργασίας έχει τεθεί σε αναστολή.
 - **Απασχόληση στο παρελθόν μέσω Ε.Π.Α.**→ ο εργαζόμενος που απασχολήθηκε στο παρελθόν και δεν απασχολείται πλέον σε έμμεσο εργοδότη (ν. 4052/2012) και του οποίου η σύμβαση εργασίας έχει τεθεί σε αναστολή από άλλο εργοδότη.
 - **Επίσχεση εργασίας**→ο εργαζόμενος έχει προβεί σε επίσχεση εργασίας (325ΑΚ) έναντι του εργοδότη του και κατά το χρονικό διάστημα αυτό απασχολείται με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας σε άλλη επιχείρηση/εργοδότη και του οποίου η σύμβαση στην επιχείρηση/εργοδότη αυτή έχει τεθεί σε αναστολή κατά την χρονική περίοδο αυτή.
 - Υποβολές πινάκων προσωπικού σε **περιπτώσεις μη εξαρτημένης εργασίας – Εσφαλμένες καταχωρήσεις** σε έντυπα - **Χειρόγραφες (εκπρόθεσμες ή διορθωτικές) υποβολές εντύπων** (π.χ. περιπτώσεις εργαζομένων που έχουν ολοκληρώσει πρόγραμμα κοινωφελούς χαρακτήρα και είχαν εσφαλμένα καταχωρηθεί σε έντυπο στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ από τον φορέα).
 - Εργαζόμενοι οι οποίοι **απασχολούνται σε πάνω από έναν εργοδότη** και έχει υποβληθεί τουλάχιστον μία υπεύθυνη δήλωση εργοδότη που θέτει τον εργαζόμενο σε αναστολή αλλά υπάρχουν και άλλες ενεργές θέσεις εργασίας για τις οποίες δεν έχει δηλωθεί σε αναστολή και δεν έχουν χαρακτηριστεί ως μη ισχύουσες, των οποίων όμως οι δηλωμένες στο ΠΣ Εργάνη εβδομαδιαίες ώρες απασχόλησης αθροιστικά, δεν ξεπερνούν το 30% των συνολικών εβδομαδιαίων ωρών εργασίας για όλες τις ενεργές θέσεις εργασίας από 15/3/2020 έως 20/4/2020.
- Για τις ανωτέρω κατηγορίες, δίνεται η δυνατότητα **να προστεθούν εργαζόμενοι σε ξεχωριστό πίνακα της δήλωσης**, οι οποίοι εργάζονται στην επιχείρηση αλλά δεν εμφανίζονται στην τρέχουσα κατάσταση απασχόλησης αυτής.

➤ **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:**

Σε περίπτωση που γίνεται για πρώτη φορά υποβολή δήλωσης:

- Υποβολή εκ μέρους της επιχείρησης - εργοδότη του εντύπου σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες. Στην εν λόγω υπεύθυνη δήλωση η επιχείρηση - εργοδότης προσδιορίζει την ειδική περίπτωση στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι της δήλωσης.
- Υποβολή από τον δικαιούχο εργαζόμενο υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ειδικού μηχανισμού στήριξης των εργαζομένων (supportemployees.services.gov.gr) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Στη δήλωση αυτή ο εργαζόμενος προσδιορίζει την ειδική περίπτωση στην οποία υπάγεται.

Σε περίπτωση που δεν γίνεται για πρώτη φορά υποβολή δήλωσης:

Σε περίπτωση που η επιχείρηση - εργοδότης έχει ήδη υποβάλει υπεύθυνη δήλωση, τότε μόνο ο εργαζόμενος υποβάλει δήλωση του ν. 1599/1986 στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Στη δήλωση αυτή ο εργαζόμενος προσδιορίζει την ειδική περίπτωση στην οποία υπάγεται ειδικού μηχανισμού στήριξης των εργαζομένων (supportemployees.services.gov.gr) του.

➤ **ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ: να έχουν συμπεριληφθεί σε οποιοδήποτε έντυπο έχει υποβάλει ο συγκεκριμένος εργοδότης στο ΠΣ Εργάνη στο παρελθόν**

➤ **ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ:**

- Επιχειρήσεις- εργοδότες για τους εργαζόμενους των ειδικών περιπτώσεων → **Από 7/05/2020 έως 10/05/2020**
- Εργαζόμενοι των ειδικών περιπτώσεων → **Από 08/05/2020 έως 12/05/2020**

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ (800 ΕΥΡΩ)

➤ ΕΙΔΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

- Πρόκειται για έκτακτη οικονομική ενίσχυση με τη μορφή αποζημίωσης ειδικού σκοπού **ύψους 800€**, που καταβάλλεται **αυτούσια και εφάπαξ** στους δικαιούχους.
- Είναι **αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη** στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης.
- **Δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται** με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα.
- **Δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.**
- Καλύπτει χρονικό διάστημα 45 ημερολογιακών ημερών (από 17 Μαρτίου 2020 έως και 30 Απριλίου 2020).

➤ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ:

- Ελεύθεροι επαγγελματίες / αυτοαπασχολούμενοι
- Ιδιοκτήτες ατομικών επιχειρήσεων
- Επιχειρήσεις με τη μορφή Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε., εκτός των Α.Ε. → καταβάλλεται μία και μοναδική αποζημίωση στον επαγγελματικό τραπεζικό λογαριασμό του νομικού προσώπου, κι όχι σε κάθε εταίρο ατομικά.

➤ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ:

α) Να μην απασχολούν εργαζομένους ή να απασχολούν μέχρι είκοσι (20) εργαζομένους.

β) Η επιχείρηση να έχει υποβάλει μέχρι και την 20η Μαρτίου 2020 δήλωση φορολογίας εισοδήματος του φορολογικού έτους 2018, με ποσό ακαθάριστων εσόδων (κωδ. 047 της δήλωσης Ε3) μεγαλύτερο του μηδενός.

→ Εξαιρετικά, για τις επιχειρήσεις, οι οποίες έκαναν έναρξη εργασιών μετά την 01.10.2018, δεν απαιτείται τα ακαθάριστα έσοδά τους να είναι μεγαλύτερα του μηδενός.

γ) Η επιχείρηση να έχει υποβάλει όλες τις δηλώσεις ΦΠΑ για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου 2018 μέχρι 29 Φεβρουαρίου 2020.

→ Στις περιπτώσεις που η έναρξη εργασιών πραγματοποιήθηκε μετά την 1-1-2020, εάν η επιχείρηση τηρεί απλογραφικά βιβλία δεν υπάρχει υποχρέωση υποβολής δήλωσης ΦΠΑ, για το διάστημα μέχρι και την 29η Φεβρουαρίου 2020. Αντίθετα εάν τηρεί διπλογραφικά βιβλία, πρέπει να έχει υποβάλει τη δήλωση ΦΠΑ Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου του 2020.

→ Σε περίπτωση που η επιχείρηση από το νόμο δεν ήταν υπόχρεη σε υποβολή δήλωσης ΦΠΑ, δεν εξετάζονται για αυτήν οι προϋποθέσεις οι σχετικές με την υποβολή δηλώσεων ΦΠΑ (όπως πχ επιχειρήσεις μη υπαγόμενες στο ΦΠΑ ή επιχειρήσεις υπαγόμενες μεν που έκαναν έναρξη μετά την 1η Μαρτίου 2020).

δ) Η επιχείρηση να μην είναι σε αδράνεια από την 1η Απριλίου 2019 και μετά, όπως αυτό προκύπτει από τα στοιχεία που τηρούνται στο φορολογικό μητρώο της ΑΑΔΕ ή από τη μη υποβολή μηδενικών δηλώσεων ΦΠΑ, καθ' όλη την περίοδο από την 1η Απριλίου 2019 μέχρι και την 29η Φεβρουαρίου 2020.

→ Για να αποκλεισθεί μια επιχείρηση και να μην είναι δικαιούχος θα πρέπει να είναι σε αδράνεια συνεχώς για όλο το διάστημα από 1ης Απριλίου 2019 και μετά, έως και την 29η Φεβρουαρίου 2020.

→ Αν μια επιχείρηση είναι μόνο κάποιο διάστημα σε αδράνεια ή υπάρχει τμηματική περίοδος αδράνειας, π.χ. από 1/5/2019-30/11/2019 και από 1/1/2020-31/1/2020, αυτή δικαιούται αποζημίωσης. Για το σκοπό αυτό λαμβάνονται υπόψη κατ' αρχήν όλες οι επιχειρήσεις που στο διάστημα αυτό εμφανίζονται ως «ενεργές».

ε) Για επιχειρήσεις που έχουν δηλώσει έναρξη εργασιών στο φορολογικό μητρώο της ΑΑΔΕ μέχρι την 31-3-2019, να μην έχουν υποβάλει, πιστωτικές δηλώσεις ΦΠΑ με

μηδενικές εκροές καθ' όλη την περίοδο από την 1η Απριλίου 2019 μέχρι και την 29 Φεβρουαρίου 2020.

→ Η προϋπόθεση να μην έχουν υποβληθεί μηδενικές δηλώσεις αφορά τις επιχειρήσεις οι οποίες καθ' όλη την περίοδο από την 1η Απριλίου 2019 έως και την 29η Φεβρουαρίου 2020 υπέβαλαν δηλώσεις με μηδενικές εισροές και μηδενικές εκροές, δηλαδή δηλώσεις μέχρι και το Δ' τρίμηνο του 2019, για τις επιχειρήσεις που τηρούν απλογραφικά βιβλία και για τον δεύτερο μήνα του 2020 για τις επιχειρήσεις που τηρούν διπλογραφικά βιβλία.

→ Δεν δικαιούνται την αποζημίωση ειδικού σκοπού, οι επιχειρήσεις που έχουν δηλώσει έναρξη εργασιών στο φορολογικό μητρώο της ΑΑΔΕ μέχρι την 31-3-2019 και έχουν υποβάλει, μέχρι και την 16-4-2020, πιστωτικές δηλώσεις ΦΠΑ με μηδενικές εκροές καθ' όλη την περίοδο από την 1η Απριλίου 2019 μέχρι και την 29 Φεβρουαρίου 2020, κατά τα προαναφερθέντα. Συνεπώς, επιχειρήσεις που έχουν υποβάλει κατά την περίοδο αυτή έστω και μία χρεωστική δήλωση ή πιστωτική δήλωση ΦΠΑ με θετικές (άνω του μηδενός) εκροές, δικαιούνται την αποζημίωση.

→ Για τις επιχειρήσεις που έκαναν έναρξη μετά την 1η Απριλίου 2019, λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία που αφορούν το διάστημα από την δήλωση έναρξης και μετά, και έως την 29η Φεβρουαρίου 2020.

στ) Να μην έχει ανασταλεί η χρήση του ΑΦΜ της επιχείρησης για τη διενέργεια ενδοκοινοτικών συναλλαγών σύμφωνα με την απόφαση ΓΓΔΕ ΠΟΛ. 1200/2015, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (εξαφανισμένος έμπορος), όπως αυτό προκύπτει από το φορολογικό μητρώο της ΑΑΔΕ.

ΠΡΟΣΟΧΗ:

- Οι ανωτέρω προϋποθέσεις εφαρμόζονται και δη σωρευτικά για τις περιπτώσεις επιχειρήσεων, οι οποίες είχαν την υποχρέωση υποβολής των οικείων δηλώσεων κατά τις αναφερόμενες παραπάνω περιόδους.
- Επιχειρήσεις, που έχουν προβεί σε διακοπή εργασιών μετά την 20η Μαρτίου 2020, δεν δικαιούνται την αποζημίωση ειδικού σκοπού, δεδομένου ότι αυτή αφορά διάστημα ως

την 30η Απριλίου 2020, ήτοι αφορά ενεργές επιχειρήσεις για όλο το διάστημα που καλύπτει η αποζημίωση.

- Η αίτηση για τη χορήγηση της αποζημίωσης υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέχρι και την **28.04.2020**, στην ηλεκτρονική πλατφόρμα της ΑΑΔΕ «**myBusinessSupport**».

ΕΠΙΤΑΓΕΣ

Πρόκειται για μέτρο αναστολής των προθεσμιών εμφάνισης, λήξης και πληρωμής όσων επιταγών (και λοιπών αξιογράφων) έχουν διαβιβαστεί/γνωστοποιηθεί στις Τράπεζες έως 07.04.2020 (μεσάνυχτα), μέσω της **ειδικής σχετικής ηλεκτρονικής εφαρμογής** των πιστωτικών ιδρυμάτων μέσω του συστήματος πληρωμών της εταιρίας **ΔΙΑΣ ΑΕ** ή και της εταιρίας **ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ**.

➔ Έως τις 07.04.2020, δεν ήταν επιτρεπτή η εμφάνιση/πληρωμή/σφράγιση των αξιογράφων. Ως εκ τούτου, το χρονικό διάστημα από 30.3.2020 έως και 07.04.2020, δε λαμβάνεται υπόψη για την εμφάνιση/πληρωμή/σφράγιση των αξιογράφων.

- **ΧΡΟΝΟΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ:**

από τις **30 Μαρτίου 2020** και μέχρι την **31^η Μαΐου 2020**. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι, τα αξιόγραφα με ημερομηνία λήξης από 1^η Ιουνίου κι έπειτα, θα πληρώνονται κανονικά.

- **ΧΡΟΝΟΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ:**

διάστημα **εβδομήντα πέντε (75) ημερών** από την αναγραφόμενη ημερομηνία επί εκάστου αξιογράφου.

[παράδειγμα σχετικά με προθεσμία λήξης: επιταγή που θα έληγε 4 μέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της σχετικής ΠΝΠ (30.03.2020), θα λήξει 4 μέρες, μετά την

πάροδο της περιόδου αναστολής των 75 ημερών, ήτοι θα λήξει σε συνολικά 79 ημέρες].

➤ **ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ:**

1^ο: Επιχειρήσεις που παρέλειψαν να διαβιβάσουν **εμπρόθεσμα** αξιόγραφα,

2^ο: Όσοι υπόχρεοι προς πληρωμή και δικαιούχοι **συμφωνήσουν** μεταξύ τους για την **απευθείας πληρωμή** του αξιογράφου (από τον υπόχρεο στον δικαιούχο) **εμπρόθεσμα**, δηλαδή στην αρχικά αναγραφόμενη ημερομηνία λήξης, (σε περίπτωση επιταγής απαιτείται επικοινωνία με την πληρώτρια Τράπεζα).

➤ **Μεταχρονολογημένες επιταγές:** Προκειμένου να διευκολυνθεί η άμεση αποπληρωμή των μεταχρονολογημένων επιταγών, θα υπάρξει πρόβλεψη, ώστε στο κεφάλαιο κίνησης που θα ληφθεί από τις επιχειρήσεις, με βάση το προσωρινό πλαίσιο εγγυοδοσίας του Υπουργείου Ανάπτυξης το οποίο εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή την περασμένη Παρασκευή, να πληρώνονται άμεσα και κατά προτεραιότητα οι επιταγές που έχουν ανασταλεί.

➤ Μέχρι σήμερα δεν καθίσταται σαφές εάν οι δικαιούχες επιχειρήσεις τυγχάνουν παράλληλα **οπισθόγραφοι**, δικαιούνται την αναστολή κατά 75 ημέρες των προθεσμιών εμφάνισης, λήξης και πληρωμής των αξιογράφων. Κατόπιν σχετικού αιτήματος προς παροχή διευκρινήσεων, αναμένεται η υπαγωγή στο ανωτέρω προστατευτικό καθεστώς και όσων επιχειρήσεων έλκουν υποχρέωση από το αξιόγραφο δυνάμει οπισθογραφήσεως. Αξίζει να επισημανθεί ότι, βάσει σχετικής εγκυκλίου της **ΕΣΣΕ**, «για να ισχύσει η αναστολή, οι επιταγές πρέπει να κατατεθούν, στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Τειρεσία, από τον **εκδότη**, τον **κομιστή** ή τους **οπισθογράφους**, μέσα σε 6 εργάσιμες ημέρες από την δημοσίευση της ΠΝΠ (30 Μαρτίου 2020) ή –για τους ΚΑΔ που δεν έχουν ενταχθεί ακόμα στους δικαιούχους- μέσα σε 6 ημέρες από την ένταξή τους».

ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ- ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Πρόκειται για παροχή στήριξης σε φυσικά πρόσωπα και επιχειρήσεις αναφορικά με τον τρόπο αποπληρωμής των δανείων τους, **με τη μορφή αναστολής καταβολής δόσεων**. Αφορά σε **επιχειρήσεις**, οι οποίες ανήκουν στους πληττόμενους ΚΑΔ λόγω παύσης της λειτουργίας της επιχείρησης με κρατική εντολή.

➤ ΠΟΙΑ ΔΑΝΕΙΑ ΕΝΤΑΣΣΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ:

- Τα **ενήμερα ως τις 31-12-2019 δάνεια** (καταναλωτικά, επιχειρηματικά, κεφαλαίου κίνησης κ.λ.π.).
- Τα **δάνεια που έχουν υπαχθεί σε διαδικασία ρύθμισης** των οφειλών αναφορικά με τις:
 - πληρωμές δόσεων που έχουν ενταχθεί σε δικαστική ρύθμιση δυνάμει προσωρινής διαταγής ή δικαστικής απόφασης, στο πλαίσιο του **N. 3869/2010 για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά,**
 - πληρωμές δόσεων συμφωνημένης ρύθμισης οφειλών, στο πλαίσιο του **N. 4605/2019 για την προστασίας 1ης κατοικίας,**
 - πληρωμές δόσεων συμφωνημένης ρύθμισης οφειλών, στο πλαίσιο του **N. 4469/2017 για τον εξωδικαστικό μηχανισμό** ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων, ομόρρυθμων εταίρων, ελεύθερων επαγγελματιών και αγροτών.
 - πληρωμές δόσεων συμφωνημένης ρύθμισης οφειλών **στο πλαίσιο ρύθμισης απευθείας με την πιστώτρια ή στο πλαίσιο του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών.**

➤ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

- Φυσικά πρόσωπα (ελ. επαγγελματίες - ατομικές επιχειρήσεις) – Νοικοκυριά:

Η καταβολή δόσεων αναστέλλεται **για χρονικό διάστημα 3 μηνών**, τόσο για ενήμερα δάνεια, όσο και για ρυθμισμένα στα πλαίσια των Ν. 3869/2010 για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά, Ν. 4605/2019 για την προστασία της α' κατοικίας και στα πλαίσια της απευθείας ρύθμισης με την τράπεζα.

[λ.χ. για δόση πληρωτέα τον Μάρτιο του 2020, που λόγω της παρούσας κρίσης δεν μπορεί να καταβληθεί από τον δανειολήπτη → αναστολή καταβολής δόσεων πληρωτέων τους μήνες Μάρτιο – Απρίλιο – Μάιο 2020].

- Επιχειρήσεις – Νομικά πρόσωπα (κάθε μορφής)
- Αναστολή καταβολής δόσεων κεφαλαίου (χρεολυσίων) απαιτητών **από 17/03/2020 έως τουλάχιστον 30/09/2020** (με κανονική καταβολή συμβατικών τόκων) για τα ενήμερα δάνεια έως 31.12.2019.
- Αναφορικά με τις δόσεις που καταβάλλονται στα πλαίσια του Ν. 4469/2017 (εξωδικαστικός μηχανισμός), χορηγείται αναστολή καταβολής για **χρονικό διάστημα 3 μηνών**.
- Αναφορικά με τους τόκους θα καλυφθούν από το κράτος για 3 μήνες, κατόπιν υποβολής αίτησης στην πλατφόρμα του ΕΣΠΑ (σύμφωνα με την από 10/4/2020 Υ.Α. του Υφυπουργού Ανάπτυξης).

➤ **ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ**

Τα **μη ενήμερα δάνεια** («κόκκινα» δάνεια, των οποίων οι δόσεις είναι ληξιπρόθεσμες και απαιτητές και δεν έχουν υπαχθεί σε καμία διαδικασία ρύθμισης) -> **θα πρέπει να συνεχίσουν κανονικά την εξυπηρέτηση των δανειακών τους υποχρεώσεων**

ΩΣΤΟΣΟ ΟΙ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΥΤΕΣ ΔΥΝΑΝΤΑΙ ΝΑ ΛΑΒΟΥΝ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΔΟΣΕΩΝ ΕΠΕΙΤΑ ΑΠΟ ΑΙΤΗΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ ΠΙΣΤΩΤΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟ ΑΥΤΟΝ.

➤ **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΑΓΩΓΗΣ**

- Φυσικά Πρόσωπα (ελ. επαγγελματίες – ατομικές επιχειρήσεις) – Νοικοκυριά (ως προς τα ενήμερα δάνεια)
- **Πληττόμενοι – δικαιούχοι** κρατικής ενίσχυσης.
→ **Άμεση** εκκίνηση 3μηνης αναστολής, κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας.
- Για τους **μη δικαιούχους** ενίσχυσης, που **πλήττονται** όμως σημαντικά από την παρούσα κρίση:
→ **Επικοινωνία** με τη συνεργαζόμενη Τράπεζα ή Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων (Servicer) για **υποβολή αιτήματος** αναστολής καταβολής δόσεων, κατόπιν **γνωστοποίησης των απαραίτητων στοιχείων που αποδεικνύουν ότι πλήττεται άμεσα και σοβαρά** από την παρούσα κρίση,

→ **Αξιολόγηση** των απαραίτητων δικαιολογητικών και των πραγματικών περιστατικών, αλλά και του οικονομικού προφίλ του δανειολήπτη,

→ **Κρίση** για τη χορήγηση ή μη της αναστολής.

(ΣΗΜ.: ισχύει και για την αναστολή καταβολής δόσεων βάσει Ν. 3869/2010, Ν. 4605/2019 και Ν. 4469/2017).

▪ **Επιχειρήσεις – Νομικά Πρόσωπα (ως προς τα ενήμερα δάνεια)**

→ **Επικοινωνία** με τη συνεργαζόμενη Τράπεζα ή Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων (Servicer) για **υποβολή αιτήματος** αναστολής καταβολής χρεολυσίων, εφόσον ανήκουν στη **λίστα των πληττόμενων ΚΑΔ**.

→ **Έλεγχος** οικονομικού προφίλ και **ενημερότητα δανείου μέχρι 31/12/2019**.

→ **Αναστολή** καταβολής δόσεων κεφαλαίου έως τουλάχιστον 30/09/2020 με κανονική καταβολή συμβατικών τόκων, από το κράτος).

➤ **ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΤΟΚΩΝ (κάλυψη τόκων από το κράτος για 3 μήνες)**

Για τις **μικρομεσαίες επιχειρήσεις κάθε νομικής μορφής**, που λειτουργούν νόμιμα, με ενεργό ΚΑΔ, σοβαρά πληττόμενες από την πανδημία -> κάλυψη τόκων **ενήμερων δανείων τους**, που έχουν ληφθεί **πριν την 01/04/2020** (δάνεια τακτής λήξης, ομολογιακά, με ανοικτό αλληλόχρεο λογαριασμό), για του μήνες **ΑΠΡΙΛΙΟ, ΜΑΙΟ και ΙΟΥΝΙΟ**, με δυνατότητα παράτασης για άλλους δύο μήνες (ΙΟΥΛΙΟ, ΑΥΓΟΥΣΤΟ), εφόσον κριθεί απαραίτητο.

▪ **ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ:**

1. Διατήρηση ίδιου αριθμού θέσεων εργαζομένων από την 19/03/2020 έως την 31/12/2020. Η αναστολή συμβάσεων εργασίας στο πλαίσιο των μέτρων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του ιού COVID 19 δεν αποκλείει τη συμμετοχή των επιχειρήσεων.
2. Να δραστηριοποιούνται στις 19/3/2020 στους επιλέξιμους τομείς δραστηριότητας (ΚΑΔ) που αναφέρονται στο Παράρτημα V της Πρόσκλησης (ΦΕΚ Β' 1291/10-4-2020)- **όπως εν προκειμένω ο ΚΑΔ 85.53.**

3. Να περιλαμβάνονται στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ) όπως ορίζονται στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων.
4. Να μην συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 1 του άρθρου 40 του ν.4488/2017 (παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας).
5. Να μην αποτελούν προβληματικές επιχειρήσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2019, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα ΙV της Πρόσκλησης (ΦΕΚ Β΄ 1291/10-4-2020), δηλ. τα δάνειά τους να ήταν ενήμερα την 31/12/2019.
6. Να μην εκκρεμεί σε βάρος τους εντολή ανάκτησης προηγούμενης παράνομης και ασύμβατης κρατικής ενίσχυσης βάση απόφασης ΕΕ ή ΔΕΕ.
7. Το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που δύναται να λάβει η κάθε επιχείρηση δεν δύναται να ξεπερνάει τις 800.000 ευρώ.
8. Για τις επιχειρήσεις στις οποίες έχει χορηγηθεί δυνατότητα 3μηνης αναστολής καταβολής κεφαλαίου δανείου για την επιλέξιμη χρονική περίοδο, δύναται να λάβουν την ενίσχυση της παρούσας για τους τόκους της ίδιας περιόδου.

▪ **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:**

- Υποβολή **αίτησης** στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) www.ependyseis.gr/mis → «ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΤΟΚΩΝ ΜΜΕ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΠΛΗΤΤΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ COVID 19»
- Υποβάλλεται **μία (1) αίτηση χρηματοδότησης** ανά χρηματοπιστωτικό ίδρυμα και αφορά τις δανειακές υποχρεώσεις προς αυτό, στο σύνολό τους.
- Κατόπιν **συμπλήρωσης** των απαιτούμενων χωρίων → «ΥΠΟΒΟΛΗ»
- **Επισύναψη** ζητούμενων **δικαιολογητικών** → «ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΥΠΟΒΟΛΗ»

! ΠΡΟΣΟΧΗ: αιτήσεις που δεν υποβάλλονται σύμφωνα με την παραπάνω διαδικασία, ως ορίζει η σχετική πρόσκληση (ΦΕΚ Β΄ 1291/10-4-2020), **δε θα λαμβάνονται υπόψη.**

➤ **ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΩΝ (αφορά ενήμερα και ρυθμισμένα δάνεια):**

→ τα συναρμόδια υπουργεία θα συγκεντρώσουν όλα τα απαιτούμενα στοιχεία εξατομίκευσης (ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, ΑΦΜ και ΚΑΔ), των οφειλετών που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού και θα λάβουν οικονομική ενίσχυση (είτε επίδομα των 800 ευρώ είτε λοιπά οικονομικά ευεργετήματα, όπως το επίδομα των 600 ευρώ μέσω Voucher), ή οι επιχειρήσεις τους εντάσσονται στους πληττόμενους ΚΑΔ.

→ τα εν λόγω ΑΦΜ θα αποσταλούν στις Τράπεζες και στις Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις.

→ ΑΜΕΣΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

ΣΗΜ.: η διαβίβαση των στοιχείων αυτών θα γίνεται υπό την προϋπόθεση ότι τα υποκείμενα των δεδομένων δεν έχουν εναντιωθεί στη διαβίβαση των στοιχείων τους, με τη συμπλήρωση σχετικού **μηνύματος εναντίωσης** στον ιστότοπο της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΕΓΔΙΧ), www.keyd.gov.gr εντός προθεσμίας επτά (7) εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος της ΠΝΠ, μέχρι και την 09/04/2020 (11:59μ.μ.).

➤ **ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:**

- Αναφορικά με την αδυναμία καταβολής δόσεων δανείων που έχουν εκχωρηθεί σε Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις, σύμφωνα με το από 19/03/2020 Δελτίο Τύπου της Ένωσης Εταιρειών Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (ΕΕΔΑΔΠ), δύναται να παρασχεθεί εξατομικευμένη λύση διευκόλυνσης για κάθε δανειολήπτη, που αποδεδειγμένα πλήττεται από την πανδημία, είτε με τη χορήγηση 3μηνης αναστολής είτε με ανάλογη μείωση της δόσης για ορισμένο χρονικό διάστημα, κ.α.
- Τα ως άνω μέτρα αφορούν τη στήριξη των δανειοληπτών που πλήττονται σημαντικά από την παρούσα κρίση και δεν είναι υποχρεωτικά. Συνεπώς, έγκειται στη διακριτική ευχέρεια κάθε οφειλέτη να τα αξιοποιήσει. Ακόμη κι αν αποδεικνύεται ότι πλήττεται σοβαρά από την παρούσα κρίση, φέρει το δικαίωμά, εφόσον το επιθυμεί, να μην κάνει χρήση της αναστολής που του παρέχεται, αλλά να συνεχίσει να αποπληρώνει κανονικά

τις δόσεις του προς τις πιστώτριές του, υπό την προϋπόθεση δε, ότι οι οικονομικές δυνάμεις του το επιτρέπουν.

- Βάσει του από 30.04.2020 Δελτίου Τύπου του Υπουργείου Οικονομικών, δρομολογείται η υλοποίηση ενός **νέου προγράμματος υποστήριξης δανειοληπτών**, στο οποίο **το Κράτος θα επιδοτεί**, για ορισμένο χρονικό διάστημα, **σημαντικό μέρος των μηνιαίων δόσεων** όσων πλήττονται από τις συνέπειες του κορωνοϊού, και έχουν **δάνεια με υποθήκη στην πρώτη κατοικία**. Το πρόγραμμα αυτό, θα καλύπτει όλα τα **«κόκκινα δάνεια»**, τόσο αυτά που δημιουργήθηκαν πριν το τέλος του 2018, όσο και αυτά που μεταγενέστερα προέκυψαν, μέχρι σήμερα, για τους πολίτες που επλήγησαν από τις συνέπειες της υγειονομικής κρίσης, ενώ θα θέτει δικλείδες ασφαλείας, ώστε να μην επωφεληθούν της επιδότησης οι στρατηγικοί κακοπληρωτές.

➤ **ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΑΝΕΙΩΝ ΜΕ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ (ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ)**

▪ **ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:**

- Πρόκειται για χορήγηση **δανείων κεφαλαίου κίνησης** προς τις επιχειρήσεις που έχουν τεθεί σε αναστολή ή περιορισμό της λειτουργίας τους εξαιτίας της πανδημίας Covid-19 και οι οποίες διαθέτουν έναν από τους επιλέξιμους ΚΑΔ που έχει ανακοινώσει το Υπουργείο Οικονομικών.
- Το επιτόκιο αυτών των δανείων θα επιδοτείται κατά **100%** για τα **δύο (2) πρώτα χρόνια** από τους πόρους του Ταμείου Επιχειρηματικότητας ΤΕΠΙΧΙΙ.
- Βασικές προϋποθέσεις-> **α)** η επιχείρηση, κατά τον χρόνο εκταμίευσης των επιδοτούμενων τόκων όπως αυτός ορίζεται στη δανειακή σύμβαση, **να μην εμφανίζει ληξιπρόθεσμες οφειλές από τη συγκεκριμένη χρηματοδότηση και β)** η διατήρηση των θέσεων εργασίας τουλάχιστον κατά τα **δύο (2) πρώτα έτη της διάρκειας επιδότησης του δανείου**, δηλαδή η διατήρηση του ίδιου τουλάχιστον αριθμού εργαζομένων που απασχολούσε στις 19.03.2020 βάσει των στοιχείων του συστήματος ΕΡΓΑΝΗ.
- Το δικαίωμα υποβολή αίτησης χορήγησης δανείου ενεργοποιείται από τις **28/4/2020** στο δικτυακό τόπο www.ependyseis.gr.
- Η **διάρκεια** κάθε δανείου ορίζεται από 24 έως 60 μήνες από την εκταμίευση (εφάπαξ ή πρώτη τμηματική) του δανείου.

- Ορίζεται δυνατότητα χορήγησης **περιόδου χάριτος** από 6 έως 12 μήνες. Κατά την διάρκεια της περιόδου χάριτος καταβάλλονται μόνον τόκοι.
- Για τον σκοπό αυτό, οι συνεργαζόμενες τράπεζες (Τράπεζα Πειραιώς, AlphaBank, Eurobank, Εθνική Τράπεζα, Τράπεζα Αττικής, Παγκρήτια Συν. Τράπεζα, Συν. Τράπεζα Χανίων, Συν. Τράπεζα Ηπείρου, Συν. Τράπεζα Θεσσαλίας, Συν. Τράπεζα Καρδίτσας) με εξαιρετικά σύντομες διαδικασίες θα χορηγούν δάνεια, κατόπιν **αξιολόγησης**.

▪ **ΥΨΟΣ ΔΑΝΕΙΟΥ:**

- Έως 50% του κύκλου εργασιών της επιχείρησης όπως αυτός αποτυπώνεται στο Ε3 ή στην εκκαθαριστική δήλωση ΦΠΑ ή στις περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ του οικονομικού έτους που προηγείται της ημερομηνίας αίτησης ή

- Έως το 50% των παραγγελιών τρέχοντος έτους.

-Προκειμένου για νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις χρηματοδοτείται με επιδοτούμενο επιτόκιο, έως το 50% των παραγγελιών του τρέχοντος έτους ή το 80% των επί πιστώσει αγορών. Σε περίπτωση που τα ανωτέρω μεγέθη δεν είναι διακριτά, το δάνειο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 100% των ιδίων κεφαλαίων.

▪ **ΕΠΙΤΟΚΙΟ:**

- Το επιτόκιο για τα κεφάλαια του δανείου που συνεισφέρει η κάθε Τράπεζα, στη χρηματοδότηση κάθε επιχείρησης, **καθορίζεται από την Τράπεζα** σύμφωνα με την ισχύουσα πολιτική της και τους γενικούς όρους της Δράσης.
- Το επιτόκιο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 8%, για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο αυτό επιδοτείται (δύο πρώτα έτη).
- Για το διάστημα αυτό το επιτόκιο του δανείου θα παραμένει σταθερό.
- Το επιτόκιο κάθε δανείου για τα δύο πρώτα έτη, θα επιδοτείται κατά 100% από πόρους του ΤΕΠΙΧΙΙ.
- Δεν επιδοτείται τυχόν εισφορά Ν. 128/75 καθώς και ενδεχόμενοι τόκοι υπερημερίας.
- Με τη λήξη των δύο ετών, οι τόκοι καταβάλλονται από την επιχείρηση.

ΕΠΙΣΤΡΕΠΤΕΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ

➤ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

- Το αρχικό συνολικό ύψος του χρηματοδοτικού σχήματος είναι 1 δισ. ευρώ και η λειτουργία του συνίσταται στην **άμεση χρηματοδοτική ενίσχυση επιχειρήσεων**.
- Η ενίσχυση με τη μορφή της «επιστρεπτέας προκαταβολής» είναι **ακατάσχετη, αφορολόγητη και δεν συμψηφίζεται με οποιαδήποτε οφειλή**.
- Οι επιχειρήσεις που αξιοποιούν το σχήμα, δεσμεύονται από τη **ρήτρα μη απολύσεων, ΔΗΛΑΔΗ**: οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να διατηρήσουν **έως την 31.10.2020** τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούνταν -υπό οποιοδήποτε καθεστώς απασχόλησης- κατά την 31.03.2020, βάσει των στοιχείων του συστήματος ΕΡΓΑΝΗ. Ο έλεγχος θα πραγματοποιείται ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος ΕΡΓΑΝΗ και θα αφορά το μέσο όρο του αριθμού των εργαζομένων κατά το διάστημα αυτό.
- Χαρακτηρίζεται ως επιστρεπτέα διότι, είτε εις ολόκληρον, είτε μερικώς (συναρτάται με τη βιωσιμότητα της επιχείρησης), **θα επιστραφεί στο Κράτος** μέσα στα επόμενα χρόνια, **με εξαιρετικά χαμηλό επιτόκιο**.
- Η συνολική **διάρκεια του σχήματος είναι 5ετής**. Το πρώτο έτος αποτελεί περίοδο χάριτος, χωρίς υποχρέωση καταβολής δόσεων. Η αποπληρωμή πραγματοποιείται τα επόμενα τέσσερα έτη, σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις.
- Οι μεμονωμένες ενισχύσεις χορηγούνται είτε σύμφωνα με τους όρους της αριθ. C(2020) 1863/ 19.03.2020 ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19», όπως τροποποιήθηκε με την ανακοίνωση της ΕΕ αριθ. C(2020)2215/3.4.2020 (**Προσωρινό Πλαίσιο**), είτε σύμφωνα με τους όρους του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (**Κανονισμός de minimis**).

- Η διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης, ο τρόπος υπολογισμού του ύψους της ενίσχυσης, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία επιστροφής εν όλω ή εν μέρει, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται στην υπ' αριθμ. **ΓΔΟΥ 94/2.5.2020** (ΦΕΚ 1645/Β'/3.5.2020) υπουργική απόφαση.

➤ **ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ:**

- 1. ιδιωτικές επιχειρήσεις** κάθε νομικής μορφής, συμπεριλαμβανόμενων των ατομικών, ανεξαρτήτως κλάδου, οι οποίες απασχολούσαν έναν (1) έως πεντακόσιους (500) εργαζόμενους, κατά την 31^η.03.2020
ή
- 2. ιδιωτικές επιχειρήσεις** με τη μορφή ομόρρυθμων (ΟΕ), ετερόρρυθμων (ΕΕ), εταιρειών περιορισμένης ευθύνης εταιρειών (ΕΠΕ) και ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (ΙΚΕ), ανεξαρτήτως κλάδου, οι οποίες δεν απασχολούσαν εργαζόμενους κατά την 31^η.03.2020

➤ **ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ (ΣΩΡΕΥΤΙΚΑ):**

Οι επιχειρήσεις πρέπει να πληρούν τα κάτωθι κριτήρια:

- 1)** Έχουν την έδρα τους ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, λειτουργούν νομίμως, έχουν πληγεί οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του COVID-19.
- 2)** Έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον στην ειδική πλατφόρμα «myBusinessSupport», σύμφωνα με την Α.1076/2.4.2020 (Β'1135) απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων.
- 3)** Έχουν υποβάλει τις δηλώσεις φόρου εισοδήματος και ΦΠΑ (εφόσον είχαν κατά νόμο υποχρέωση να τις υποβάλουν) ως εξής:
 - α)** μέχρι και την 2.4.2020, έχουν υποβάλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος για τα φορολογικά έτη 2017 και 2018,
 - β)** μέχρι και την 3.5.2020, έχουν υποβάλει όλες τις δηλώσεις ΦΠΑ για την περίοδο από 1.1.2017 μέχρι 31.3.2020.
- 4)** Δεν έχουν τεθεί σε αδράνεια από την 1.4.2019 μέχρι και 2.4.2020, όπως αυτό προκύπτει από τα στοιχεία που τηρούνται στο φορολογικό μητρώο της Ανεξάρτητης Αρχής

Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) ή από την υποβολή μηδενικών δηλώσεων Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) καθ' όλη την περίοδο αυτή.

- 5) Για επιχειρήσεις, που έχουν δηλώσει έναρξη εργασιών στο φορολογικό μητρώο της ΑΑΔΕ μέχρι την 31.3.2019, να μην έχουν υποβάλει, μέχρι και την 3.5.2020, πιστωτικές δηλώσεις ΦΠΑ με μηδενικές εκροές καθ' όλη την περίοδο από την 1.4.2019 μέχρι και την 31.3.2020.
- 6) Δεν έχει ανασταλεί, μέχρι και την 3.5.2020, η χρήση του ΑΦΜ της επιχείρησης για τη διενέργεια ενδοκοινοτικών συναλλαγών σύμφωνα με την απόφαση ΓΓΔΕ ΠΟΛ. 1200/2015, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (εξαφανισμένος έμπορος), όπως αυτό προκύπτει από το φορολογικό μητρώο της ΑΑΔΕ.
- 7) Εμφανίζουν θετικό κύκλο εργασιών οποιαδήποτε στιγμή από την 1.1.2019 έως την 31.3.2020, με βάση τα στοιχεία ΦΠΑ ή εισοδήματος (ανάλογα με το αν η αιτούσα επιχείρηση είναι υποκείμενη σε ΦΠΑ, ή μη υποκείμενη σε ΦΠΑ ή υποκείμενη και απαλλασσόμενη από το ΦΠΑ)
- 8) Έχουν ληφθεί για αυτές ειδικά και έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19, έχουν δηλαδή ενεργό, ΚΑΔ στις 20.3.2020 ή των οποίων τα ακαθάριστα έσοδα ενεργού κατά την 20.3.2020 ΚΑΔ δευτερεύουσας δραστηριότητας (όπως αυτά προκύπτουν από την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2018) είναι μεγαλύτερα από τα ακαθάριστα έσοδα που αντιστοιχούν στο κύριο στις 20.3.2020 (οι ΚΑΔ περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της υπ' αριθμ. **ΓΔΟΥ 94/2.5.2020 απόφασης**) ή παρουσιάζουν μείωση του κύκλου εργασιών τους, ως ακολούθως:

α) για τις επιχειρήσεις που είναι **υποκείμενες σε ΦΠΑ** - όπως έχει δηλωθεί στην ειδική πλατφόρμα «myBusinessSupport», σε σχέση με τον κύκλο εργασιών αναφοράς:

- εάν τηρούν **απλογραφικά βιβλία** αναρρούν μείωση κατά 6,70% τουλάχιστον του κύκλου εργασιών ΦΠΑ (κωδικός 312 περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ) κατά το πρώτο τρίμηνο του 2020,

- εάντηρούν **διπλογραφικάβιβλία**να παρουσιάζουν μείωση κατά 20,00% τουλάχιστον του κύκλου εργασιών ΦΠΑ (κωδικός 312 περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ) κατά τον μήνα Μάρτιο του 2020,

β) για τις επιχειρήσεις που **δεν είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ** ή είναι **υποκείμενες και απαλλασσόμενες** – όπως έχουν δηλωθεί στην ειδική πλατφόρμα «myBusinessSupport», σε σχέση με τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς.:

- εάν τηρούν **απλογραφικάβιβλία**να παρουσιάζουν μείωση κατά 6,70% τουλάχιστον του συνόλου ακαθάριστων εσόδων (κωδικός 047 δήλωσης E3) κατά το πρώτο τρίμηνο του 2020,

- εάντηρούν **διπλογραφικά βιβλία**να παρουσιάζουν μείωση κατά 20,00% τουλάχιστον του συνόλου ακαθάριστων εσόδων (κωδικός 047 δήλωσης E3) κατά τον μήνα Μάρτιο του 2020.

9) Δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4488/2017 (Α'137).

10) α) Εφόσον αιτούνται ενίσχυσης **δυνάμει του Προσωρινού Πλαισίου**, πρέπει να μην ήταν προβληματικές κατά την έννοια του κανονισμού ΕΕ αριθ. 651/2014 και να μην έχουν στη διάθεσή τους προηγούμενη ενίσχυση η οποία έχει κηρυχθεί ασυμβίβαστη με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ο έλεγχος της εν λόγω προϋπόθεσης γίνεται και σε επίπεδο **ενιαίας επιχείρησης**.

β) Εφόσον αιτούνται ενίσχυσης δυνάμει του **Κανονισμού deminimis**, πρέπει να μην δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων, ή στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Επιχειρήσεις που έχουν **μικτή δραστηριότητα** (ήτοι δραστηριοποιούνται σε κάποιον από τους εν λόγω μη επιλέξιμους για ενίσχυση τομείς, και επίσης σε τομέα επιλέξιμο για ενίσχυση βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1407/13) δύναται να λάβουν ενίσχυση για την επιλέξιμη δραστηριότητά τους, εφόσον:

α) η εν λόγω δραστηριότητα εμφανίζει τα μεγαλύτερα έσοδα, όπως αυτό προκύπτει από τη δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2018, ή αποτελεί την κύρια

δραστηριότητα βάσει κύριου ΚΑΔ εφόσον πρόκειται για επιχείρηση που έχει συσταθεί μετά την 1.1.2019 και

β) διασφαλίζεται με κατάλληλα μέσα, όπως ο λογιστικός διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους μη επιλέξιμους τομείς δεν τυγχάνουν ενίσχυσης.

! ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ !

→ ΠΩΣ ΟΡΙΖΕΤΑΙ Η ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Είναι η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης [πλην Μικρομεσαίας Επιχείρησης (ΜΜΕ) που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό], όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει ως μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου κεφαλαίου.

(β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (πλην ΜμΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜμΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών.

(γ) εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της,

(δ) εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης

(ε) εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜμΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:

1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και

2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDAinterestcoverageratio) είναι κάτω του 1,0.

→ ΠΩΣ ΟΡΙΖΕΤΑΙ Η ΕΝΙΑΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Συνιστούν οι συνδεδεμένες μεταξύ τους επιχειρήσεις, ήτοι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:

- μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης,
- μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης,
- μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας,
- μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.
- οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις ως άνω σχέσεις μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων, ή μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού.

→ ΠΩΣ ΟΡΙΖΕΤΑΙ Ο ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (για τις επιχειρήσεις που είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ):

εάν τηρούν απλογραφικά βιβλία:

- σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει θετικό κύκλο εργασιών ΦΠΑ (κωδικός 312 περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ) το πρώτο τρίμηνο του έτους 2017, το πρώτο τρίμηνο του

έτους 2018 και το πρώτο τρίμηνο του έτους 2019, ως ο αριθμητικός μέσος όρος του κύκλου εργασιών πρώτου τριμήνου των τριών τελευταίων ετών,

- σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικό κύκλο εργασιών το πρώτο τρίμηνο του έτους 2017 και έχει θετικό κύκλο εργασιών το πρώτο τρίμηνο του έτους 2018 και το πρώτο τρίμηνο του έτους 2019, ως ο αριθμητικός μέσος όρος του κύκλου εργασιών πρώτου τριμήνου των δύο τελευταίων ετών,
- σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικό κύκλο εργασιών το πρώτο τρίμηνο του έτους 2018 και έχει θετικό κύκλο εργασιών το πρώτο τρίμηνο του έτους 2019, ως ο κύκλος εργασιών του πρώτου τριμήνου του έτους 2019,
- σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικό κύκλο εργασιών το πρώτο τρίμηνο του έτους 2019 και έχει θετικό κύκλο εργασιών το τέταρτο τρίμηνο του έτους 2019, ως ο κύκλος εργασιών του τέταρτου τριμήνου του έτους 2019,
- σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικό κύκλο εργασιών το πρώτο τρίμηνο του έτους 2019 και το τέταρτο τρίμηνο του έτους 2019, ως ο συνολικός κύκλος εργασιών του έτους 2019, διαιρεμένος με τέσσερα (ώστε να προκύψει σε τριμηνιαία βάση),
- σε περίπτωση μη θετικού κύκλου εργασιών ολόκληρο το έτος 2019, ο κύκλος εργασιών αναφοράς ισούται με μηδέν.

εάν τηρούν διπλογραφικά βιβλία:

- σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει θετικό κύκλο εργασιών τον μήνα Μάρτιο του έτους 2017, τον μήνα Μάρτιο του έτους 2018 και τον μήνα Μάρτιο του έτους 2019, ως ο αριθμητικός μέσος όρος του κύκλου εργασιών του μήνα Μαρτίου των τριών τελευταίων ετών,
- σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικό κύκλο εργασιών τον μήνα Μάρτιο του έτους 2017 και έχει θετικό κύκλο εργασιών τον μήνα Μάρτιο του έτους 2018 και τον μήνα Μάρτιο του έτους 2019, ως ο αριθμητικός μέσος όρος του κύκλου εργασιών του μήνα Μαρτίου των δύο τελευταίων ετών,
- σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικό κύκλο εργασιών τον μήνα Μάρτιο του έτους 2018 και έχει θετικό κύκλο εργασιών τον μήνα Μάρτιο του έτους 2019, ως ο κύκλος εργασιών του μήνα Μαρτίου του έτους 2019,
- σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικό κύκλο εργασιών τον μήνα Μάρτιο του έτους 2019 και έχει θετικό κύκλο εργασιών τον μήνα Φεβρουάριο του 2020, ως ο κύκλος εργασιών του μηνός Φεβρουαρίου του 2020,

- σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικό κύκλο εργασιών τον μήνα Μάρτιο του έτους 2019 και τον μήνα Φεβρουάριο του 2020, ως ο συνολικός κύκλος εργασιών του έτους 2019, διαιρεμένος με δώδεκα (ώστε να προκύψει σε μηνιαία βάση),
- σε περίπτωση μη θετικού κύκλου εργασιών ολόκληρο το έτος 2019 και τον μήνα Φεβρουάριο του 2020, ο κύκλος εργασιών αναφοράς ισούται με μηδέν.

➔ ΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΑ ΕΣΟΔΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (για τις επιχειρήσεις που δεν είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ ή είναι υποκείμενες και απαλλασσόμενες από το ΦΠΑ):

εάν τηρούν απλογραφικά βιβλία:

- σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει θετικά ακαθάριστα έσοδα (κωδικός 047 δήλωσης Ε3) τα έτη 2017, 2018 και 2019, ως ο αριθμητικός μέσος όρος των ακαθάριστων εσόδων των τριών τελευταίων ετών, διαιρεμένος με τέσσερα (ώστε να προκύψει σε τριμηνιαία βάση),
- σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικά ακαθάριστα έσοδα το έτος 2017 και έχει θετικά ακαθάριστα έσοδα τα έτη 2018 και 2019, ως ο αριθμητικός μέσος όρος των ακαθάριστων εσόδων των δύο τελευταίων ετών, διαιρεμένος με τέσσερα (ώστε να προκύψει σε τριμηνιαία βάση),
- σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικά ακαθάριστα έσοδα το έτος 2018 και έχει θετικά ακαθάριστα έσοδα το έτος 2019, ως τα ακαθάριστα έσοδα του 2019, διαιρεμένα με τέσσερα (ώστε να προκύψει σε τριμηνιαία βάση),
- σε περίπτωση μη θετικών εσόδων κατά το έτος 2019, τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς ισούνται με μηδέν.

εάν τηρούν διπλογραφικά βιβλία:

- σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει θετικά ακαθάριστα έσοδα τα έτη 2017, 2018 και 2019, ως ο αριθμητικός μέσος όρος των ακαθάριστων εσόδων των τριών τελευταίων ετών, διαιρεμένος με δώδεκα (ώστε να προκύψει σε μηνιαία βάση),
- σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικά ακαθάριστα έσοδα το έτος 2017 και έχει θετικά ακαθάριστα έσοδα τα έτη 2018 και 2019, ως ο αριθμητικός μέσος όρος των ακαθάριστων εσόδων των δύο τελευταίων ετών, διαιρεμένος με δώδεκα (ώστε να προκύψει σε μηνιαία βάση),

- σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικά ακαθάριστα έσοδα το έτος 2018 και έχει θετικά ακαθάριστα έσοδα το έτος 2019, ως τα ακαθάριστα έσοδα του 2019, διαιρεμένα με δώδεκα (ώστε να προκύψει σε μηνιαία βάση),
- σε περίπτωση μη θετικών εσόδων κατά το έτος 2019, τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς ισούνται με τα ακαθάριστα έσοδα του μηνός Φεβρουαρίου 2020, όπως αυτά έχουν δηλωθεί στην ειδική πλατφόρμα «myBusinessSupport»,
- σε περίπτωση μη θετικών εσόδων κατά το έτος 2019 και τον μήνα Φεβρουάριο του 2020, τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς ισούνται με μηδέν

➤ **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:**

Τα αιτήματα υποβάλλονται διαδικτυακά στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «**myBusinessSupport**» της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) (www.aade.gr/mybusinesssupport). Η πλατφόρμα συνδέεται ηλεκτρονικά με τον Α.Φ.Μ. κάθε επιχείρησης για τον οποίο η ΑΑΔΕ διαθέτει τα απαραίτητα στοιχεία από το φορολογικό Μητρώο. Η πλατφόρμα προσφέρεται ως εφαρμογή TAXISnet της ΑΑΔΕ.

➤ **ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΝΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΤΟΥΣ:**

Α.Κατά την εκδήλωση ενδιαφέροντος:

(α) Επιχειρήσεις υποκείμενες σε ΦΠΑ, που τηρούν:

- **απλογραφικά βιβλία**, συμπληρώνουν τον κύκλο εργασιών ΦΠΑ (κωδ. 312 της δήλωσης ΦΠΑ), που αφορά στο Α' τρίμηνο (Ιανουάριος – Μάρτιος) 2020,
- **διπλογραφικά βιβλία**, συμπληρώνουν τον κύκλο εργασιών ΦΠΑ (κωδ. 312 της δήλωσης ΦΠΑ), που αφορά τον μήνα Μάρτιο 2020,

(β) Επιχειρήσεις μη υποκείμενες σε ΦΠΑ, που τηρούν:

- **απλογραφικά βιβλία**, συμπληρώνουν:
 - 1) το σύνολο των ακαθαρίστων εσόδων (κωδ. 047 του εντύπου Ε3) του φορολογικού έτους 2019,

- 2) το σύνολο των εξόδων του φορολογικού έτους 2019.
 - 3) τα ακαθάριστα έσοδα Α΄ Τριμήνου 2020, συγκεντρωτικά για το τρίμηνο,
- **διπλογραφικά βιβλία**, συμπληρώνουν,
- 1) το σύνολο των ακαθαρίστων εσόδων (κωδ. 047 του εντύπου Ε3) του φορολογικού έτους 2019,
 - 2) το σύνολο των εξόδων του φορολογικού έτους 2019,
 - 3) τα ακαθάριστα έσοδα Α΄ Τριμήνου 2020, διακριτά για κάθε μήνα.

Β. Για τους μήνες Απρίλιο έως και Δεκέμβριο 2020, οι επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως τύπου τηρούμενων βιβλίων συμπληρώνουν:

- τον κύκλο εργασιών ΦΠΑ ή τα ακαθάριστα έσοδα κάθε μήνα, κατά περίπτωση, μέχρι τη 10^η ημέρα του επόμενου μήνα.

➤ **ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΗΡΩΣΗΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ**

Η ΑΑΔΕ δύναται να αποτυπώνει στην πλατφόρμα λοιπές πληροφορίες, που τηρούνται στα ηλεκτρονικά αρχεία αυτής ή αποστέλλονται σε αυτή από άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Ενδεικτικά, αυτά μπορεί να είναι, συγκριτικά στοιχεία εσόδων και δαπανών προηγούμενων περιόδων, όπως προκύπτουν από τις δηλώσεις των επιχειρήσεων.

➤ **ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:**

Η εκδήλωση ενδιαφέροντος και τα ως άνω συνοδευτικά στοιχεία πρέπει να υποβληθούν στην πλατφόρμα έως την **21.4.2020**.

ΑΛΛΑ: όσες επιχειρήσεις δεν έκαναν για οποιονδήποτε λόγο αίτηση στην «πρώτη φάση» της επιστρεπτέας προκαταβολής, θα μπορούν να υποβάλουν στη «δεύτερη φάση» (η οποία θα δρομολογηθεί εντός των επόμενων δύο μηνών), όπου θα ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι δεν έλαβαν μέρος στη φάση αυτή.

➤ **ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ:**

Σύμφωνα με το από 30.04.2020 Δελτίο Τύπου του Υπουργείου Οικονομικών, το **ύψος** της ενίσχυσης προσδιορίζεται **τυποποιημένα**. Το βασικό κριτήριο είναι **η μείωση του τζίρου** που αντιστοιχεί στο λειτουργικό κόστος της επιχείρησης και το περιθώριο κέρδους της. **[ΑΛΛΑ:** δεν λαμβάνονται υπόψη, δηλαδή, τα αγαθά και οι υπηρεσίες που συνήθως αγοράζονται από τρίτους, για να προσφέρει μια επιχείρηση τα δικά της αγαθά ή υπηρεσίες, όπως αυτά απεικονίζονται στη διαφορά εκροών-εισορών]. Στη συνέχεια, **αφαιρείται** μέρος του εργατικού κόστους που έχει αναλάβει το κράτος (τα 800 ευρώ των εργαζομένων σε αναστολή δηλαδή, αλλά μόνο κατά το 1/3, αφού η μείωση του τζίρου αφορά κατά κύριο λόγο το τελευταίο δεκαήμερο του Μαρτίου).

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ:

Για τις επιχειρήσεις που είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ:

- **εάν τηρούν απλογραφικά βιβλία τότε** -> Ενίσχυση = [(Κύκλος εργασιών αναφοράς - Κύκλος εργασιών πρώτου τριμήνου 2020) × ποσοστιαία διαφορά εκροών εισροών] - [αριθμός εργαζομένων σε αναστολή × 800/3].
- **εάν τηρούν διπλογραφικά βιβλία τότε** -> Ενίσχυση = [(Κύκλος εργασιών αναφοράς - Κύκλος εργασιών μηνός Μαρτίου 2020) × ποσοστιαία διαφορά εκροών εισροών] - [αριθμός εργαζομένων σε αναστολή × 800/3].

Σημειωτέον ότι: Η ποσοστιαία διαφορά εκροών εισροών ισούται με το συνολικό κύκλο εργασιών ΦΠΑ (κωδικός 312 δήλωσης ΦΠΑ) του έτους 2019 αφαιρουμένου του συνόλου φορολογητέων εισροών (κωδικός 367 δήλωση ΦΠΑ) του έτους 2019, διαιρεμένου με το συνολικό κύκλο εργασιών ΦΠΑ του έτους 2019. Σε περίπτωση που η ποσοστιαία διαφορά εκροών εισροών είναι μικρότερη του 20% ή ο συνολικός κύκλος εργασιών ΦΠΑ του έτους 2019 είναι μηδενικός, θεωρείται ίση με 20%. Ο αριθμός εργαζομένων σε προσωρινή αναστολή της σύμβασης εργασίας του, όπως είναι διαμορφωμένος κατά την 21.4.2020 στο σύστημα ΕΡΓΑΝΗ.

Για τις επιχειρήσεις που δεν είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ ή είναι υποκείμενες και απαλλασσόμενες από το ΦΠΑ:

- **εάν τηρούν απλογραφικά βιβλία τότε** -> Ενίσχυση = [(Ακαθάριστα έσοδα αναφοράς – Ακαθάριστα έσοδα πρώτου τριμήνου 2020) × ποσοστιαία διαφορά εσόδων εξόδων] - [αριθμός εργαζομένων σε αναστολή × 800/3].
- **εάν τηρούν διπλογραφικά βιβλία τότε** -> Ενίσχυση = [(Ακαθάριστα έσοδα αναφοράς - Ακαθάριστα έσοδα μηνός Μαρτίου 2020) × ποσοστιαία διαφορά εσόδων εξόδων] - [αριθμός εργαζομένων σε αναστολή × 800/3].

Σημειωτέον ότι: Η ποσοστιαία διαφορά εσόδων εξόδων ισούται με τα ακαθάριστα έσοδα (κωδικός 047 δήλωσης Ε3) του έτους 2019 αφαιρουμένων των εξόδων του έτους 2019, διαιρεμένων με τα ακαθάριστα έσοδα του έτους 2019. Ως έξοδα λογίζονται τα συνολικά έξοδα (κωδικός 580 δήλωσης Ε3) μειούμενα κατά το ποσό των παροχών σε εργαζομένους (κωδικός 581 δήλωσης Ε3) και των διάφορων λειτουργικών εξόδων κατά το μέρος που αφορά δαπάνες ενοικίου (κωδικός 585 α/α 14 της ηλεκτρονικής δήλωσης Ε3). Σε περίπτωση που η ποσοστιαία διαφορά εσόδων εξόδων είναι μικρότερη του 20% ή τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα του έτους 2019 είναι μηδενικά, θεωρείται ίση με 20%. Ο αριθμός εργαζομένων σε προσωρινή αναστολή της σύμβασης εργασίας του, όπως είναι διαμορφωμένος κατά την 21.4.2020 στο σύστημα ΕΡΓΑΝΗ.

ΠΡΟΣΟΧΗ: για τον υπολογισμό των ποσοστιαίων διαφορών εκροών-εισορών ή εσόδων-εξόδων, κατά περίπτωση, **διενεργείται στρογγυλοποίηση** στο πρώτο δεκαδικό ψηφίο.

➔ **ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΠΟΣΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ (ανάλογα με τον αριθμό των εργαζομένων της επιχείρησης με σχέση εξαρτημένης εργασίας την 31.03.2020):**

- 2.000 ευρώ για επιχειρήσεις που δεν απασχολούν εργαζόμενους με σχέση εξαρτημένης εργασίας,
- 4.000 ευρώ για επιχειρήσεις με 1 έως 5 εργαζόμενους,
- 8.000 ευρώ για επιχειρήσεις με 6 έως 20 εργαζόμενους,
- 15.000 ευρώ για επιχειρήσεις με 21 έως 50 εργαζόμενους,
- 30.000 ευρώ για επιχειρήσεις με πάνω από 50 εργαζόμενους.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Τα ανωτέρω ισχύουν και για τις επιχειρήσεις δικαιούχους που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους με κρατική εντολή, **ακόμα και εάν δεν παρουσίασαν πτώση εσόδων τον Μάρτιο ή είχαν μηδενικά έσοδα αναφοράς.**

➔ **ΑΝΩΤΑΤΟ ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ - ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ:**

- Για τις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση δυνάμει του **Προσωρινού Πλαισίου** ->η ενίσχυση/ανά επιχείρηση δε δύναται να υπερβαίνει τις 350.000 ευρώ, εάν απασχολούν έως 250 άτομα και τις 500.000 εάν απασχολούν πάνω από 250 άτομα. Σε κάθε περίπτωση, για τις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση βάσει του **Προσωρινού Πλαισίου**, το συνολικό ποσό ενισχύσεων που έχουν λάβει από οποιοδήποτε πρόγραμμα, ελέγχεται σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης και δεν δύναται να υπερβαίνει τις 800.000 ευρώ.
- Για τις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση δυνάμει του **Κανονισμού deminimis**->η ενίσχυση δεν δύναται να υπερβαίνει τις 200.000 ευρώ. Το ίδιο ανώτατο όριο ισχύει και σε περίπτωση ενιαίας επιχείρησης.
- Για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε **περισσότερους από έναν τομείς** για τους οποίους ισχύουν διαφορετικά ανώτατα όρια ενίσχυσης κατά τα ανωτέρω, θεωρείται ότι δραστηριοποιείται στον ΚΑΔ με τα μεγαλύτερα έσοδα, όπως προκύπτει από τη δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2018 ή με βάση τον κύριο ΚΑΔ, όπως ισχύει στις 20 Μαρτίου 2020, εφόσον η επιχείρηση έχει συσταθεί μετά την 1.1.2019. Επιπλέον, η επιχείρηση διασφαλίζει, με κατάλληλα μέσα όπως ο λογιστικός διαχωρισμός, ότι για καθεμία από τις δραστηριότητες αυτές τηρείται το σχετικό ανώτατο όριο.

➤ **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ:**

- Κατά την αίτηση, η επιχείρηση δηλώνει το ποσό που αιτείται να λάβει, το αν αιτείται να λάβει την ενίσχυση βάσει του Προσωρινού Πλαισίου ή βάσει του Κανονισμού deminimis, καθώς και τα απαιτούμενα στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με την πλήρωση των προϋποθέσεων, κατά περίπτωση.
- Με την είσοδο στην εφαρμογή και την υποβολή της αίτησης, η επιχείρηση πιστοποιεί την ακρίβεια των δηλούμενων στοιχείων και συναινεί στην επεξεργασία των

διαθέσιμων στοιχείων της ΑΑΔΕ, καθώς και των υποβαλλόμενων στοιχείων, **προς τον σκοπό προσδιορισμού του τελικού ύψους ενίσχυσης.**

➤ **ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ:**

Οι αιτήσεις υποβάλλονται **έως την 15 Μαΐου 2020** στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «**myBusinessSupport**» η οποία αποτελεί εφαρμογή του Ο.Π.Σ. TAXISnet της ΑΑΔΕ (<https://www.aade.gr/mybusinesssupport>).

➤ **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ:**

- Ψηφιακή **ενημέρωση** από την ΑΑΔΕ αναφορικά με την έγκριση ή απόρριψη της αίτησής της.
- Δυνατότητα υποβολής στην πλατφόρμα «myBusinessSupport» **αιτήματος επανεξέτασης**, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ενημέρωση.
- Το ποσό της ενίσχυσης, **καταβάλλεται εφάπαξ** στον τραπεζικό λογαριασμό IBAN της δικαιούχου επιχείρησης που δηλώνεται στην Προσωποποιημένη Πληροφόρηση του TAXISnet της ΑΑΔΕ.
- Η ΑΑΔΕ, βάσει των στοιχείων που έχουν υποβληθεί στην πλατφόρμα «myBusinessSupport», **επεξεργάζεται** τα στοιχεία και τα **διασταυρώνει** με άλλα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της και στη συνέχεια **πριν από την πληρωμή** δημιουργεί:

α) Αναλυτική κατάσταση δικαιούχων σε ηλεκτρονική μορφή, με βάση τα στοιχεία των δικαιούχων η οποία περιλαμβάνει τα πλήρη στοιχεία τους (ονοματεπώνυμο ή επωνυμία, πατρώνυμο, Α.Φ.Μ.) τον κωδικό του τραπεζικού λογαριασμού σε μορφή IBAN, τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών στο οποίο τηρείται ο λογαριασμός (προαιρετική πληροφορία) και το δικαιούμενο ποσό. Η ηλεκτρονική μορφή της κατάστασης αυτής είναι επεξεργάσιμη από την εταιρία «Διατραπεζικά συστήματα Α.Ε.» (ΔΙΑΣ Α.Ε.) προς την οποία και διαβιβάζεται.

β) Συγκεντρωτική κατάσταση σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή που περιλαμβάνει το συνολικό προς πληρωμή ποσό, ολογράφως και αριθμητικώς, που αποστέλλεται αρχικά στη Γενική Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία βάσει αυτής, μεταφέρει (άνευ υπολόγου) το συνολικό ποσό από το λογαριασμό του έργου

που είναι ενταγμένο στη ΣΑ051/2, στον ενδιάμεσο λογαριασμό με κωδικό IBAN GR400100023000000004810500 που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος με ηλεκτρονική εντολή μεταφοράς (eps) και στη συνέχεια αποστέλλεται με ασφαλή τρόπο προς τη ΔΙΑΣ Α.Ε. για χρέωση του ανωτέρω ενδιάμεσου λογαριασμού 23/4810500 με πίστωση των τραπεζικών λογαριασμών των δικαιούχων.

- Για τις **αποτυχούσες πληρωμές**, η ΑΑΔΕ ενημερώνει σχετικά τους δικαιούχους, ώστε να διορθώσουν τον τραπεζικό λογαριασμό IBAN στην Προσωποποιημένη Πληροφόρηση του TAXISnet της ΑΑΔΕ, προκειμένου να διενεργηθεί δεύτερος κύκλος πληρωμών, ακολουθώντας εκ νέου τα βήματα της παραπάνω διαδικασίας (έγκριση πιστώσεων, δημιουργία νέας κατάστασης από ΑΑΔΕ, μεταφορά ποσού στον ενδιάμεσο λογαριασμό και πληρωμή ποσών μέσω ΔΙΑΣ). Ο δεύτερος κύκλος πληρωμής για τις αποτυχούσες πληρωμές είναι τελικός και πραγματοποιείται εντός του τρέχοντος έτους.

➤ **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ**

- Το ποσό της ενίσχυσης επιβαρύνεται με **επιτόκιο** αναφοράς.
- Για το χρονικό διάστημα ως την 31.12.2021 **παρέχεται άτοκη περίοδος χάριτος**, κατά την οποία η δικαιούχος επιχείρηση δεν υποχρεούται να επιστρέψει οιοδήποτε τμήμα κεφαλαίου ή τόκων.
- Μετά την παρέλευση της περιόδου χάριτος, το ποσό της ληφθείσας ενίσχυσης επιστρέφεται **σε σαράντα (40) ισόποσες τοκοχρεωλυτικές μηνιαίες δόσεις**, εκάστης εξ αυτών καταβλητέας την τελευταία ημέρα του μήνα.
- Το ποσό της ενίσχυσης εμφανίζεται με τις τυχόν λοιπές οφειλές της επιχείρησης, στο διαδικτυακό τόπο της ΑΑΔΕ www.aade.gr στην επιλογή «myTAXISNet / ο λογαριασμός μου / Προσωποποιημένη πληροφόρηση/ Στοιχεία Οφειλών εκτός Ρύθμισης και Πληρωμή».
- Το ανωτέρω ποσό **βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο** και **λογιστικοποιείται** στα έσοδα του ΠΔΕ σε ειδικούς Αναλυτικούς Λογαριασμούς Εσόδων (ΑΛΕ) που θα δημιουργηθούν για το σκοπό αυτό
- Παρέχεται δυνατότητα: α) **επιστροφής μόνο ποσοστού 70% της ενίσχυσης**, εφόσον ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης, ένα έτος μετά τη λήψη της ενίσχυσης, είναι μειωμένος κατά 70% ή παραπάνω σε σχέση με το ύψος του κύκλου εργασιών αναφοράς ή των ακαθάριστων εσόδων αναφοράς, β) **επιστροφής μόνο ποσοστού 60% της ενίσχυσης**, για τις επιχειρήσεις που απασχολούσαν την 31η Μαρτίου 2020

περισσότερους από 20 εργαζόμενους, εφόσον διατηρήσουν κατά μέσο όρο τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούσαν κατά την 31η Μαρτίου 2020, βάσει των στοιχείων του συστήματος ΕΡΓΑΝΗ, ως και την 31η Μαρτίου 2021.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

- **Επιτόκιο** είναι το βασικό επιτόκιο που ορίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα, προσαυξημένο κατά 109 μονάδες βάσης. Δηλαδή, με σημερινά δεδομένα, κάτω του 1%.
- Σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο της επιχείρησης από την φορολογική διοίκηση ή άλλο αρμόδιο όργανο ελέγχου διαπιστωθεί **μη τήρηση των όρων, υπέρβαση του ανώτατου ορίου ενίσχυσης, ή υποβολή ψευδών στοιχείων** -> άμεση επιστροφή του συνόλου της χορηγηθείσας ενίσχυσης εντόκως από την ημερομηνία που τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου. Ο υπολογισμός των τόκων ανάκτησης γίνεται από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης.
- Όλα τα σχετικά **δικαιολογητικά** και **παραστατικά** στοιχεία πρέπει να τηρούνται από την επιχείρηση σε ειδική μερίδα για **δέκα (10) χρόνια** από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης και τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου ή των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος, ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.
- Με τη λήψη της ενίσχυσης **τεκμαίρεται η συναίνεση** του δικαιούχου - λήπτη της ενίσχυσης για τη δημοσιοποίηση των στοιχείων για την ενίσχυση που έλαβε.